

اخلاق و مسئولیت پذیری در امور مالی

www.ketab.ir

پل اچ. دمبینسکی

ترجمه

قدرت الله برزگر

(عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران)

هانی شیراوژن

مرکز نشر دانشگاهی

Ethics and Responsibility in Finance

Paul H. Dembinski

اخلاق و مسئولیت پذیری در امور مالی

تألیف: پل اچ. دمبینسکی

ترجمه قدرت‌الله برزگر، هانی شیروازن

ویراستار و نسخه بردار: زهرا آفاچانی
صفحه‌آرا: فاطمه نظری
طراح جلد: علیرضا دربیانی
ناظر چاپ: حمیدرضا دمیرچی
مرکز نشر دانشگاهی
چاپ اول ۱۴۰۳
تیراژ ۱۰۰
چاپ و صحافی: توس
۱۸۰۰۰۰ تومان

9 789640 117460

نشانی فروشگاه: خیابان انقلاب، روبه‌روی سینما سیده، پاساژ خیری، تلفن: ۶۶۲۰۸۸۱، ۶۶۲۰۸۸۲، ۶۶۲۱۰۶۸۶
فروش اینترنتی: www.iup.ac.ir

حق چاپ برای مرکز نشر دانشگاهی محفوظ است. فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور: اخلاق و مسئولیت‌پذیری در امور مالی. قدرت‌الله برزگر، هانی شیروازن.

مشخصات نشر: تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۱۱۸ص: مصور، نمودار.

فروست: مرکز نشر دانشگاهی؛ ۱۷۴۶. بین‌رشته‌ای (اقتصاد، مدیریت): ۳.

شابک: 978-964-01-1746-0

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: *Ethics and Responsibility in Finance, 2017*

یادداشت: نمابه

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۹-۱۱۱

موضوع: امور مالی-جنبه‌های اخلاقی

موضوع: Finance--Moral and ethical aspects

شناسه افزوده: برزگر، قدرت‌الله، ۱۳۵۳- مترجم

شناسه افزوده: شیروازن، هانی، ۱۳۷۵- مترجم

شناسه افزوده: مرکز نشر دانشگاهی

رده‌بندی کنگره: IIG ۱۰۳

رده‌بندی دیویی: ۱۷۴/۴

شماره کتابشناسی ملی: ۹۹۸۴۸۷۶

اطلاعات و کورده کتابشناسی: فیا

فهرست

۱	سخن آغازین
۳	فصل اول. مقدمه: چرا امور مالی به اخلاق نیاز دارد؟
۶	۱.۱ دلایل دائمی (یا ساختاری) (یا ساختاری)
۸	۲.۱ دلایل تصادفی (یا چرخه‌ای)
۱۴	فصل دوم. امور مالی و اخلاق: بهروزرسانی دوگانه
۱۴	۱.۲ آیا می‌توان امور مالی را تعریف کرد؟
۱۷	۲.۲ امور مالی و پول: قدرت وعده‌ها
۱۸	۳.۲ جعبه‌ابزار علیت چندوجهی
۲۰	۴.۲ دلایل مالی‌گرایی
۲۷	۵.۲ چطور باید اخلاق را تعریف کرد؟
۳۱	۶.۲ مسئولیت‌پذیری
۳۴	۷.۲ معضل: جایگاه اخلاق
۳۷	۸.۲ چهار بُعد یک ارزیابی اخلاقی
۴۲	فصل سوم. معضلات اخلاقی صاحبان وجوه: پس‌اندازکنندگان و مستمری‌بگیران
۴۳	۱.۳ از عدم مصرف تا پس‌انداز
۴۵	۲.۳ دارایی‌های بین‌نسلی
۴۷	۳.۳ پیاده‌سازی مسئولیت اجتماعی پس‌اندازکننده: «امور مالی پایدار»
۵۰	۴.۳ پس‌انداز اجباری: بیمه عمر و صندوق‌های بازنشستگی
۵۲	۵.۳ بهره: میوه (ممنوعه) پس‌انداز

۵۴	۶.۳ شرط بندی یا امور مالی؟
۵۷	۷.۳ نهادهای مدیریت ریسک و دارایی
۵۸	۸.۳ نقش پس انداز در سطح اقتصاد کلان
	فصل چهارم. معضلات اخلاقی کاربران وجوه: بدهکاران و سرمایه گذاران عمومی و خصوصی
۶۱	
۶۲	۱.۴ ریشه های وعده ها و تعهدات خانوارها
۶۴	۲.۴ ریسک و امور مالی کسب و کار
۶۵	۳.۴ امور مالی کسب و کار: معضل اهرم مالی
۶۷	۴.۴ معضل نرخ تنزیل
۶۸	۵.۴ کاربران اموال عمومی (بیت المال)
۷۰	۶.۴ جنبه های اخلاقی عدم تقارن اطلاعاتی
۷۱	۷.۴ قراردادهای حسابداری و اهمیت قضاوت
۷۳	۸.۴ نرخ بهره (ربا)
۷۴	۹.۴ شیوه هایی برای شرایط ناگوار: سطح کلان
۷۶	۱۰.۴ پروژه جویلی: تحت کنترل نگهداشتن سرسیدهای مالی
۷۹	فصل پنجم. معضلات اخلاقی در واسطه گری مالی
۸۰	۱.۵ بانک ها یا بازارها: جایگزینی نامرتب با جهانی سازی
۸۳	۲.۵ مشاوره، توصیه یا فروش؟
۸۷	۳.۵ نوآوری مالی: ارزان و مجانی؟
۹۰	۴.۵ کیفیت قیمت ها: معاملات نهانی، تقلب در بازار و شبکه معاملاتی غیر شفاف
۹۳	۵.۵ نوسانات و انتقال ریسک
۹۶	فصل ششم. راهکارهای جدید برای اقدامات اخلاقی در امور مالی
۹۸	۱.۶ مهار انتظارات و آرزوها در امور مالی
۱۰۰	۲.۶ تقویت اهمیت ارتباطات فردی
۱۰۲	۳.۶ تسهیل شیوه های اجرایی امور مالی
۱۰۵	۴.۶ آموزش متفاوت امور مالی
۱۰۶	۵.۶ اخلاق به عنوان یک هدف
۱۰۸	منابع
۱۱۱	نمایه

سخن آغازین

از اواسط دهه ۱۹۷۰ تا وقوع بحران سال ۲۰۰۷، دنیای امور مالی سی سال سرخوشی را پشت سر گذاشت؛ زیرا در طول این زمان، عموم مردم، کسب و کارها و دولت‌ها اعتماد کورکورانه‌ای به روش‌ها، متخصصان و نهادهای مالی داشته‌اند. بخش مالی، امروز به دلیل شوک ناشی از بحران ساختاری^۱ و بحران مشروعیت^۲، دیگر قادر به اجتناب از مسائلی که در این پرسش مهم خلاصه می‌شوند نیست: نقش اخلاق و مسئولیت‌پذیری در امور مالی چیست؟ بسیاری شکاف میان اخلاق^۳، مسئولیت‌پذیری^۴ و اقدامات مالی را انکارناپذیر و برطرف‌نشده می‌بینند. اخلاق و مسئولیت‌پذیری در امور مالی، رویکرد جدیدی را برای گفتمانی که برای حل مشکلات موجود و چالش‌های آن ضروری است ایجاد کرده است و ایجاب می‌کند تفکر اخلاقی به بخش مالی راه یابد.

این کتاب را با تحلیل عمیق مفاهیم عملیاتی دو مفهوم کلیدی آغاز می‌کنیم: اخلاق و مسئولیت‌پذیری. سپس به معضلات اخلاقی^۵ اشاره می‌کنیم که با ویژگی تصمیم‌گیرندگان در معاملات مالی مرتبط است. این بررسی با بحث در مورد معضلات مالک نهایی وجوه

-
1. structural crisis
  2. legitimacy crisis
  3. ethics
  4. responsibility
  5. ethical dilemmas

۲ اخلاق و مسئولیت‌پذیری در امور مالی

(منابع مالی)^۱ آغاز می‌شود؛ یعنی پس‌اندازکنندگان فردی یا جمعی مانند صندوق‌های بازنشستگی، سپس، مسیر تحلیل به سمت واسطه‌های مالی^۲ مانند بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، مدیران دارایی و مشاوران هدایت می‌شود که در شبکه‌ای از تعهدات متفاوت کار می‌کنند. در نهایت چالش‌های (معضلات)^۳ کاربران منابع مالی بررسی می‌شوند — مانند خانواده‌هایی که وام مسکن می‌گیرند، شرکت‌ها یا مقامات عمومی که قرض می‌کنند — که همگی باید دلایل و ارزش‌های پشت تصمیمات خود را به‌وضوح درک کنند.

این کتاب برای افرادی که در زمینه بانکداری، امور مالی شرکتی و فلسفه اخلاق مطالعه یا کسب دانش می‌کنند بسیار جالب توجه خواهد بود.

پل اچ. دمبینسکی^۴ در دانشگاه فرایبورگ سوئیس دارای کرسی رقابت و استراتژی بین‌المللی است. او دکترای اقتصاد سیاسی (۱۹۸۲) از دانشگاه ژنو دارد و تدریس خود را از همان دانشگاه آغاز کرد، سپس به‌عنوان دانشیار دانشگاه فرایبورگ مشغول به کار شد (۱۹۹۱). دمبینسکی در سال ۱۹۹۶، بنیاد *Observatoire de la Finance* را در ژنو با هدف تشویق بخش مالی برای توجه بیشتر به منافع عمومی، راه‌اندازی کرد.^۵ او هنوز مدیر این بنیاد بوده و همچنین ریاست بخش جایزه بین‌المللی اخلاق و اعتماد امور مالی^۶ را، که در سال ۲۰۱۷ برای ششمین بار اعطا شد، بر عهده دارد. دمبینسکی ویراستار مجله دوزیانه *Finance & the Common Good* / *Finance & Bien Commun* است. پل اچ. دمبینسکی عضو هیئت‌مدیره شرکت مستمری و بیمه عمومی *Rentes Genevoises* است و از سال ۲۰۱۲ ریاست آن را برعهده دارد.

-
1. ultimate owner of funds
  2. financial intermediaries
  3. dilemmas
  4. Paul H. Dembinski
  5. www.obsfin.ch
  6. International ethics & trust in finance prize